

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megje'nik raponkint reggel, kivéve hétfőn

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

Egyes szám ára 2 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Telefon száma: 62.

Egyes szám ára 2 fillér.

Széljegyzetek a nagy vitához.

Irta: Szemere Miklós.

— július 14.

Elfogadjuk-e a civillista felemelését? Hát hogy ne fogadná el a kipróbált szabadelvű párt! örömmel!! zengjük mindannyian.

Megszavazom mint jó mameluk én is. Meggyőződésből? Hát igenis, mert ha szüksége van rá a koronának, királyával szemben nem fukarkodhat a magyar nemzet és a törvényhozás.

Szüksége pedig van, mert ha nem volna, a mai nehéz viszonyok között, amidőn ugyanis minden állami fizetést „óhajtva várt” emelésben részesítünk, bizton nem lépne vele elő a magyar kormány.

A jó mameluk lelkiismeret megnyugtatóra elég ennyi; — jó kurucot meggyőzni pedig eddig nekem soha nem sikerült. Birjon velük Tisza István gróf (Rex Calman. ge Strig.).

De mégis, hogy tisztelt miniszterelnökünknek kezére legyenek, ide iktatom az 1839-iki — tehát orthodox kuruc — költségvetésnek néhány ide vágó tételét. Nem kevesebb ember neve szerepel alatta, mint Kossuth Lajos pénzügy-miniszteré. Az 1849-iki költségvetés szerint: „a fölséges királyi udvar tartását illető költségek 1849-iki évben. Az 1848-iki pozsonyi országgyűlés határozata szerint a fölséges királyi udvarnak jár egy évre 3,000,000 frt.”

Megvilágosításul — az akkori és mostani gazdasági viszonyoknak, közlök néhány adatot — az élelmi cikkek az időbeli áráról. A maiakat ismerjük, sőt érezzük is.

Országos levéltár rendőrségi osztályában levő kimutatás szerint 1848. január havában: fehér kenyér 1 font 5 dénár; fekete kenyér 1 font 5 dénár; marhahus 1 font 28 dénár; bor 1 meszely 20 dénár; sör 1 meszely 16²/₃ dénárba került.

A gabona ára pedig szintén igen olcsó volt. Buza 9 frt 20 kr. Rózsa 5 frt 40 kr., árpa 4 frt, zab 1 frt 40 stb.

Az udvartartásra szánt évi 3,000,000 pengőforint az összes 1849-iki állami költségvetésnek 4.7 percentjét teszi ki.

Méltóztassék most ezzel összevetni az akkori értékét a 3 millió forintnak gabonában, husban, — kiszámíthatja mindenki magának, mily óriási nagy összeget ajánlott meg az 1848-iki törvényhozás Kossuth Lajos pénzügyminiszterrel az élen, civillistaképen V. Ferdinánd királynak.

Az alattvalói loyális hűség ettől a nagy anyagi áldozattól sem rettent vissza a multban. Ne kicsinyeskedjünk tehát mi ma, amidőn a viszonyok mások, az ország vagyonosabb, — az aránylag kisebb összeg nagy megvitatásával. — Ez volna legcsekélyebb bajunk.

Igaz, nem az udvartartás fénye, a diszruhák, libériák csillogása emeli a népben a monarchikus érzést: de emelik ezt a nemzetben a monarchikus institúciók. Homestead — a nép édes otthonát védő törvény, — a nevelés reformja, a főrendiház szélesebb alapra állítása stb. többször szóltam ezekről.

Az intézmények hiánya a nagy bajunk. A régié megsemmisültek, újakat, a korhoz illőket nem alkotunk. Így ma holnap hőember lesz a monarchia, tüzet nem áll.

Csinálni nagy szóval hangzatos magyar nyelvharcot — bocsánat a szóért — ez asszonypolitika. De nem készülünk előre semmi komoly küzdelemre.

Bezzeg a Japánok nem így cselekedtek, pedig ők csak 1868-ban fogtak országuk civilizálásához európai módra. Regenerálták hazájukat a ma is dicsőségesen uralkodó Mutsuhito nagy fejedelem országlása és vezetése alatt, aki 1867-ben lépett a császári trónra. Átvették, eltanulták mindenhol ami jó. Tudományos, nemzetgazdasági, mezőgazdasági és hadi téren egyaránt.

Az Angoloktól eltanulták a hadi tengerészetet, a Poroszoktól átvették a szárazföldi haditudományt egy emberöltő alatt. Átvitték Párisból a divatot és mint európai luxust, az antisemitizmust. Tehetik, nekük a zsidókra nincs szükségük. Különben ahol van is zsidókérdés, mint nálunk, az nem szeretet vagy gyűlölet, — de államférfiai észszerűség és kenyér kérdése.

Mi Magyarok 1867-ben kezdtük az új, alkotmányos aerát, de eddig kevesebb látható sikerrel mint például a Japánok. Néha Bécsből vetettek gáncot törekvéseinknek, leggyakrabban pedig önmagunkat okozhatjuk botlásainkért. Jelszavak által vezetetni magunkat volt a fő jellemvonásunk, párosulva politikai nemességgel és könnyelműséggel. Hajdan volt sok igaz hívő, ma lett sok Tamás.

Megvolt a hazafias nemes érzés, a híres hazafiak gyönyörűen tudták és tudják ki is fejezni. A legerősebb oldalunk a sok szép hazafias, áradatos beszéd. Tettekben, fájdalom, a nemes

ézés mindég nem nyilatkozhatik. Széchenyi István erős színezése szerint: „neked hazád mindent ada, s te hazádnak soha semmit”.

Nemzeti ideálunk ma is a szépszavú orátor. Ameddig itt vagyunk, be is kell érünk a szép szóval, érzelemben fenéges nagy, valóságban törpe, papir-nemzet vagyunk.

A felületen haladunk és megbódit bennünket a külszin.

Leghőbb vágyunk, legnagyobb ambíciónk egységes nagy és boldog hazát hagyni örökül fiainkra. E végből magyarosítunk. Helyes.

Ha valaki becsületes életével, kiváló tetteivel bizonyítja magyan érzelmeit: az magyar polgár. Örömmel hajlok meg előtte fedetlen fővel.

De azzal, hogy valaki bajszát kipedri és nevét Zrinyi Miklósrá vagy Szondy Györgyre változtatja, ki nyer vele?

A városok küldöttsége Tiszánál. Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a képviselőház mai ülése alatt Tisza István gróf fogadta a vidéki városok küldöttségét, a melyet Brolly Tivadar pozsonyi polgármester vezetett Brolly üdvözlő szavait Tisza István gróf megköszönve, kijelentette, hogy nála jobban senki sincsen áthatva azon érdekek jelentőségéről, a melyeknek kielégítése a városok fejlesztésének eminens feltételei. Végül megígérte a miniszterelnök, hogy mihelyt alkalma lesz, tüzetesen fog a városok kérelmével foglalkozni és annak idején e tekintetben a hivatalos tényezők, elsősorban a polgármesterek közreműködésére számít.

Civili-ta és politika. Ez a címe egy érdekes röpiratnak, melynek szerzője Szemere Miklós, politikai életünk egyik legérdekesebb alakja, a ki hozzászoktatta a magyar közönséget ahhoz, hogy leplezetlenül megmondja nézetét az ország dolgáról, nem törődve sem azzal, ha e nézetek a hatalmasoknak nem tetszenek, de viszont azzal sem, ha talán nem népszerűek. A civilistával foglalkozva kiindulási pontja az, hogy a magyar nemzet sohasem fukarkodott királyával szemben és már Kossuth Lajos is az 1849-iki állami költségvetésben három millió pengőforintot irányzott elő a királyi udvartartás céljaira pedig ez akkor jóval nagyobb összeget képviselt, mint manapság. Szemere ezt az egész kérdést másodrendű jelentőségűnek tartja. Szerinte — nem a pénz külső csillogás adnak fényt és erőt a dynastiának, hanemigenis a szilárd alapon nyugvó intézmények, minők a nép otthonát védelmező homestead-törvények és a főrendiház újjászervezése szilárd alapokon. A nemzeti államról szólva úgy találta, hogy a meddő szóharc nem viszi ez eszmét előbbre egy lépéssel sem holott nemzeti és erkölcsi erőink céltudatos fejlesztésével szolgál, hogy miniszterelnökünk mindez ideig még nem ismerkedhetett meg a magyar trón leendő örökösével.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól

Budapest, 1904. július hó 14-én

Perczel Dezső elnökölt. Alig 40 ember van jelen. Elnök előterjeszti, hogy *Lengyel* Zoltán és *Gabányi* Miklós szabadságot kért.

Olaj Lajos: Napirend előtt szóvá teszi *Kaszt* Frigyes főhadnagy dolgát. Ez a train főhadnagy tegnap letartóztatta *Rónai* Dezső kereskedőt a budapesti trainkaszárnyában. Kérde, van-e a kormánynak az esetről tudomása.

Tisza István gróf kormányelnök azt feleli, hogy az esetről hivatalosan nincs tudomása. Az ügy iránt azonban természetesen érdeklődni fog, és a hivatalos adatok alapján megadja majd az érdemleges választ.

A napirendre tértek át: a civillista felemeléséről szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalására.

Sebes Dénes: Ellene beszél a javaslatnak. Arról szól, hogy az udvar sokat tehetne az ország gazdasági fellendülése érdekében is. A román király 25 évvel ezelőtt egy kis román faluba, Sinajába ment nyaralni; s mivel a király évről-évre oda járt és nyáron csak ott lehetett az udvarral értekezni, a kis faluból világfürdő lett, gyönyörű palota sorokkal.

Vértán Endre fejtegeti, hogy nemzetiségi kérdés azóta van Magyarországon, mióta itt Habsburgok uralkodnak; de a mint ide be tettek lábukat a Habsburgok, a románok rögtön ellenünk fordultak. Már legelső Habsburg királyunk, I. Ferdinánd biztosokat küldött Erdélybe, hogy ott a románokat a magyarok ellen izgassák. Viszont a Rákóczi fölkelésben részt vettek és velünk tartottak a románok is, a román vitézek vetekedtek a magyarokkal. Ma azonban sajnós nem tartanak velünk a románok — a császári ház hagyományos politikája elidegenítette őket tőlünk.

Szóló nem szavazhatja meg a törvényjavaslatot.

Pap Zoltán következett ezután, azzal a szándékkal fog bele a beszédbe, hogy az ülést kibeszéli.

Pap Zoltán a civillista ellen beszélt az ülés végéig.

TÁVIRATOK.

Burián Bécsben.

Bécs, jul. 14. Burián közös pénzügyminiszter boszniai utjáról visszatért.

Krüger meghalt.

Budapest, jul. 14. Krüger a délafrikai társaság volt elnöke, a transvali hős, aki egy esztendővel hosszabb idő óta, mint hazátlan bujdosó bolyongott Európában, ma meghalt.

Egy esztendeje, hogy meghalt a hazája. A délafrikai egyesült államok elnöke csak addig élt, a míg kiközöghatta magát és aztán utána indult a nagy halottnak ő maga is.

Clarens, jul. 14.

Krüger május 21-ike óta tartózkodott itt. Szombaton lett rosszul s orvosai hétfőn tüdőgyulladást konstátáltak rajta. Krüger érezte halálának közeledését, a mellette időző leányának és vejének azon óhaját fejezte, ki, hogy halála esetén Transvalban temessék el neje mellé.

Port-Artur bevétele.

Budapest, július 14. Az itteni tőzsdén egy londoni magántávirat kapesán az a szenzációs hír terjedt el, hogy a japánok bevették Port-Arturt. A hír csakhamar az egész fővárosban elterjedt, de eddig semmiféle hivatalos megerősítést nem nyert.

Budapest, jul. 14. A haretérről ma délig semmi hír sem érkezett ide.

Ahol nincs ujságpapír.

Vladivosztok, július 14. Az itt megjelenő „Vostocsni Vestnik” című lap papírhány miatt máától kezdve nem jelenik meg. Már az utolsó időben *csomagoló papírra* nyomták az ujságot.

A kosaras asszony működése.

Ujabb részletek.

(Saját tudósítónktól.) Sajátságos egy intézmény ez a mi rendőrségünk. Csudálatosan sajátságos. A két garasos csirketolvajok után olyan hajszát szokott indítani, a melyet rendszeren a milliokat sikkasztó bűnösök érdemelnek, ott pedig a hol a város társadalmának megméltelyezéséről van szó, a mikor a közérkölciségről van szó, egy lépést se tesz. Fedezvén magát azzal, hogy csak a feljelentés beérkezése után üldözheti a bűnöst.

Ime a fővárosi kosaras asszony szabadkai szereplése. Egy fővárosi aszfalt betyár kiveti a vidékre a hálóját szenyves munkáját nem meri egyedül végezni, mert tette miatt társadalmi állása bizonyossúlyoskövetkezményeket vonna maga után, ezért felbérel egy nyomorult, fekete lelkű asszonyt, hogy készítse elő az utat, a melyen a becstelenség fertőjébe a nélkül is belegázolhat, hogy a társadalom a jellemteenség bélyegét süthetné reá.

Ennek a pöfögő gépkocsin járkáló pesti ficsurnak ugyancsak hallatlanul vakmerő terve volt. Sajnos még mindig szerencsétlenti jelenétével Szabadkát. A kilétét, illetőleg már suttognak szél-tiben hosszában.

Ma tudósítónknak alkalma volt több olyan családtól egyet-mást megtudni, a hol a pesti aszfaltbetyár megbizásából megjelent az általa felbérelt kosaras asszony. A családok azonban felismerték a gonoszlelkű nő szándékát és kiutasították.

Az egyik helyen, a mikor azt az ismert „földbirtokos” mesét kezdte előadni rögtön tisztában voltak, hogy mit akar.

Egy másik helyen azonban már inkább meghallgatták. A család leánytagjai nem voltak odahaza a kosaras asszony látogatásakor. A kisasszonyok Palicson időztek — és mint mondják, a midőn megtudták, hogy milyen pompás „parthie” kínálkozott részükre, bizony duzzogtak egy kissé, hogy a szülők a kedvező alkalmat elmulasztották.

Az a kosaras asszony nemrégiben Szegeden is szerencsét próbált. Ott is valami pesti alak megbizásából. És hogy az eredmény ott is csak részben sikerült, a szegedi sajtónak köszönhető, a mely a legnagyobb erélylyel hívta fel a rendőrség figyelmét a bűnös üzelmekre. A kosaras asszony megneszelve a dolgot, Szegedről és megugrott. A rendőrség azonban nyomában járt és sikerült a pesti gazembert kinyomozni. Az eljárás most folyik a női becsületrabló ellen.

A feketelelkű kufárnő Szabadkáról megszökött, mielőtt a rendőrség megtudta volna, hogy kicsoda, de itt van még a budapesti gépkocsizó fiatal ember, a kit elő lehet venni aljas merényletéért.

A város közérkölcse, a családi szentélyek tisztasága követeli, hogy a rendőrség indítsa meg ez ellen az ember ellen a legszigorubb vizsgálatot és mi reméljük is, hogy ez a pimasz merénylet nem fog megtorolatlanul maradni.

A combon lőtt szerelmes.

Pikáns akta a rendőrségnél.

(Saját tudósítónktól). A szabadkai rendőrségnek tegnap egy czombon lőtt ember kihallgatása adott dolgot. A szerencsétlen alak a mindenható szerelem következtében kapta a sebét, minekutána meggyőződött arról is hogy szerelme tárgya egy másik ember szívében is isteni szikrát lobbantott lángra.

Györök Istvánnak hívják a combon lőtt szerelme. Ez a derék egyszerű kovács legény Mélykuton szívta a levegőt. Ezenközben történt, hogy a sors megismertette Löwy Mór mélykuti lakos Klári nevű cselédjével, akinek néhány holdas és csillagsugaras éjszakán bevallotta határt nem ismerő szerelmét. Klári is megszerette a kovács legényt és suttogva jelentette ki neki, hogy ő is szereti. No és ezután csudaszép és boldog napok következtek. Klári jobb kedvvel surolta a padlót, Györök pedig dudorászva verte fel a lovak lábára a patkót.

A napokban történt, hogy Györök éjnek idején meg akarta látogatni szerelme tárgyát. A házban ismerte jól a járást s egyenesen Klári szobájához tartott.

Zörgetett. Semmi nesz. Ujra zörgetett. Semmi nesz. Majd kopogtatott. Erre aztán kiszólt a leány:

— Ne zörögj Györök, mert Ernő ifiur megharagszik.

Ez a kiszólás szeptet ütött a kovács legény fejébe, de a szöveget kihuzandó nem szaladt a műhelybe, hanem tovább zörgetett. No, ekkor aztán kinyílt az ablak és elég hiányos toiletben látható volt Ernő ifiur alakja.

A szegény kovács legény megdöbbsent a látványra. Az első pillanatban nem tudta, hogy szent-e vagy örült, később aztán mégis magához tért és nyilvánvaló lett előtte, hogy Klári nem csak őt, hanem a fiatal urat is meghallgatta.

Ernő ifiur a zörgetésre iszonyu dühös lett. Odaszólt Györöknek:

— Hallja mire hármát olvasok ne lássam itt mert lövök!

A félelem megszállta a kovácsot és hanyat homlok rohant kifelé. Az ifiur azonban mégis utána lőtt. Egy sikoly Györök összeesett. A golyó a combjába furódott. A sebesültet beszállították a szabadkai kórházba ahol megoperálták s most már oly jól érezte magát, hogy a rendőrségnek is elmondhatta viszontagságos szerelmét és combonlövetségének szomorú történetét.

HIREK.

— A kalocsai érsek. Kalocsáról vesszük az örvendetes hirt, hogy *Császka* György érsek állapotában nap-nap után fokozatos javulás áll be. A nagybeteg főpap, az orvosok véleménye szerint — ha betegsége hirtelen rosszabbra nem fordul, néhány nap múlva tul lesz a veszélyen. E sorokkal kapcsolatosan nem hagyhatjuk szó nélkül ugy a fővárosi, mint a vidéki sajtónak a beteg érsek állapotáról szóló híradásait, a melyek igazán borzasztók és nevetségesek. Az egyik lap, pl. a „Pécsi Napló”-ból, a melynek saját külön tudósítója jelenti, értesül Kalocsáról. Sőt ma volt fővárosi lap is, amely csaknem Zágráb mellől kapott „hiteles” tudósítást, a kalocsai érsek állapotáról. Az ujságok egyebekben most jelentik a beteg azon állapotáról szóló híreket, a melyek aktualisaknak két héttel ezelőtt voltak mondhatók.

— Számonkérőszék. *Schmausz* Endre főispán elnöklete alatt ma kezdődött a városi hivatalokban a számonkérőszék működése. A bizottságban elnöklő főispánon kívül a törvényhatósági bizottság részéről dr. *Flatt* Viktor vett részt, továbbá a városi tanács összes tagjai. A mai nap folyamán a polgármesteri hivatal, a gazdasági-, pénzügyi- és közművelődési ügyosztályok, a házipénztár, a főjegyzői hivatal, a kiadó az irodával, a számvéviség, a katonaiügyi osztály és árva-

szék, a kézbesítő hivatal, végül a rendőrkapitányság lettek megvizsgálva.

— **Ipariskolai választások.** A helybeli iparos tanonciskola tanítótestületének mandátuma, amely három évre szól, a jelen tanév végén lejárt. A tantestület ujjaalakítása f. hó 17-én, vasárnap délután 4 órakor fog megejtetni Gräff Nikáz tanfelügyelő elnökelete alatt az ipartestület helyiségében. Választás alá kerülnek: Egy igazgató-tanító, 12 közismereti tanító és 6 rajztanító.

— **Czorda Bódog és Fenyő Sándor.** Az olvasó az első pillanatra méltán elítélhet bennünket, hogy egy emberi érzésből teljesen kivetkőzött gazember nevét oda állítjuk a magyar igazságszolgáltatás egyik legnagyobb alakjának neve mellé. Ennek azonban oka van. Furcsa ok. de mindenesetre figyelemre méltó. A Pallas Lexikont forgattuk a napokban, Czorda Bódog életrajzát kerestük benne. Sajnos nem találtuk meg, egyáltalán nincs is megemlítve, de Fenyő Sándor a »piros pozsgás arcú« szerkesztő, a társadalmom szennye azonban ott ragyog a halhatatlanok között. Megvan írva, hogy micsoda nagy tehetség és hogy mi mindent tett a haza javára. Milyen kár, hogy az F. kötetből nem rendeznek egy új kiadást legalább azt is meglehetett volna most említeni, hogy Fenyő ur különösen mivel érdemelte ki azt, hogy neve a »legnagyobbak« közé került.

— **Áthelyezések.** Karácsonyi István ujvidéki törvényszéki albiró az ujvidéki járásbirósághoz, mint állandó székhelyére, Jákó Gyula kulai járásbirósági aljegyző pedig a szolnoki járásbirósághoz helyeztettek át.

— **A vármegye rendkívüli közgyűlése.** Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága július hó 19-én rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozat 95 pontból áll, melyek közül a legfontosabbak: A vármegyei alkalmazottak beosztására és az illetmények megállapítására vonatkozó javaslat; Belügyminiszteri rendelet a községi alkalmazottak nyugdíjintézményéről alkotott szabályrendelet jóváhagyása; Belügyminiszteri rendelet a kula, ó- és ujverbászi villamos közvilágítás bevezetése tárgyában; a Kereskedelmiügyi miniszter leirata 10% utadó felemelése tárgyában.

— **Uj tolmács.** Dr. Petrovics Dusan volt szabadkai, jelenleg törökkanizsai lakos ügyvédet a nagybecskereki törvényszék a törökkanizsai járásbiróság mellé hites szerb tolmácscsá nevezte ki.

— **Tartalékkórház Baján.** Bajai tudósítónk írja, hogy a Vöröskeresztesztesület bajai választmánya most tartotta rendes ülését. Az egyesületnek hét alapító, tizenhat huszkoronát fizető és kilencvenegy rendes tagja volt a múlt évben. A választmány háboru esetére száz ágygyal berendezett tartalékkórház fentartására és gondozására vállalkozott.

— **Olcsóbb lesz a telefon.** Megirtuk, hogy Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter a telefondíjak leszállításának terével foglalkozik. A tervezet már elkészült. A miniszter ugyanis arról értesítette a kamarát, hogy a távbeszélő-tarifa megváltoztatásáról szóló tervezet elkészült. A jelenleg érvényben levő díjszabás azonban csakis a törvényhozás útján változtatható meg, az eddigi parlamentáris viszonyok pedig nem voltak alkalmasak e javaslat tárgyalására s így csak most lesz abban a helyzetben, hogy az ügyet az azzal összefüggő pénzügyi kérdések folyamatban levő rendezése után a törvényhozás elé terjeszthesse. A javaslat törvényerőre emelkedése után gondja lesz a miniszternek arra, hogy az új telefon-tarifa mielőbb életbeléptethető legyen.

— **A megrendelések gyűjtése.** A megrendelések gyűjtéséről szóló törvénynek sok a barátja, de sok az ellensége is. Különösen a vidéki városok látták szívesen a törvényt, melynek egyes rendelkezéseitől remélték hogy a helyi ipar és kereskedelem inkább föl fog lendülni. A törvény ellenségei viszont az osztály városokból és a fővárosi kereskedőkből kerültek ki, akiknek érdekeit a javaslat nagy mértékben megtámadta. A fővárosi kereskedők nem is nyugodtak és minden követ mozgattak, hogy a törvénynek rájuk nézve sérelmes intézkedései kikorrigáltassanak. A kereskedők törekvései, ugylátszik, sikerrel járnak, mert Hieronymi miniszter a törvényt reformálni akarja. Mielőtt a reform elkészülne, a miniszter szaktanácskozást szándékozik egybehívni, ahol a panaszok és a törvény sérelmes intézkedései, valamint a reformra vonatkozó dolgok megtárgyaltatnának.

— **Távgyalogló diákok.** Tegnap a délutáni órákban három fiatal diák gyerek jött szerkesztőségünkbe és előadták, hogy a vakáció alatt távgyaloglást tesznek az országban. Rinágl Ernő, Blau Géza és Rösler Vilmos a turista diákok neve, akik mindhárman a győri reáliskola tanulói. Balaton mentén indultak el s bejárták a Dunántul nagyobb városait. Most Bajáról jöttek s Szegedre mennek. Utazásuk ideje alatt az élelmezés költségeit a közönség segélyéből fedezik.

— **Az ujvidéki városi tisztviselők fizetése.** A városi tisztviselők fizetése emelése országsszerte folyamatban van. Mindenfelé beláták, hogy a megélhetési viszonyok annyira megdrágultak, hogy régi fizetéséből nem élhet meg a hivatalnok. Egymás után emelte tisztviselőinek fizetését Baja, Szabadka, Zombor és Ujvidék, ez utóbbi már másodsor. Ujvidéken — mint tudósítónk írja — lakbőren kívül 1905. január 1-től a fizetések a következők lesznek: polgármester 6000 K, főkapitány 4400 K, főjegyző 3800 K, tanácsosok és főszámvevő 3200 K, pénztárnok, aljegyző, alkapitány, alszámvevők, bejelentési hivatali főnök 2600 K, közgyám, levéltárnok, ellenőr, fogalmazó 2100 K, gazdasági segéd 2000 K, mértékhitelítő, állatorvos, nyilvántartó, rendőrbiztos, kiadó, iktató, kezelőtisztek, adótisztek, számtisztek, katonai nyilvántartó, 1800 K, irnokok, végrehajtó, kórházgondnok, utmester 1400 K, főorvos, főügyész, mérnök 2800 K, másodmérnök, kórházi igazgató főorvos 2600 K, kórházi segédorvos 1200 K, kerületi orvosok 1000. Ezenkívül 3 fizetési fokozatot állapítottak meg, mely a szolgálati évek szerint az I. osztályban 600 K, a II—IV. osztályban 300 K, az V—VII. osztályban 200 K, és a VIII. osztályban 100 koronával emelkedik.

— **Baja küldöttel Szabadkán.** Baja város tanácsa mint tudósítónk írja a városi adóhivatali és számvevőségi ügykezelés tanulmányozása céljából két tisztviselőjét Szabadkára küldötte. A kiküldött tisztviselők a napokban érkeznek ide és 3 napig tartózkodnak nálunk. Ez idő alatt mindenről pontos jegyzetet vezetnek, hogy aztán a mi városunk mintájára rendezhessék be adó- és számvevőségi ügykezelésüket, ahol most lényeges újításokat akarnak behozni.

— **Szerencsétlenül járt téglaverő.** Ómorovica község határában végzetes szerencsétlenség történt tegnap. Hegedüs Gábor helybeli — V. körű lakos, aki téglaveréssel volt a jelzett helyen elfoglalva, az agyagos talajból ásta ki a téglaveréshez szükséges agyagot. A süppedékeny talaj azonban, amelyet Hegedüs a kelleténél mélyebben ásott ki, nem bírta ki önsúlyát és rászakadt a munkásra. A balesetet azonnal észrevették és kiásták az agyaghalmaz alól, de a szegény ember olyan súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy életben maradásához alig van remény.

MULATSÁGOK.

Anna-bál. A palicsi cigányzenekar által évente rendezni szokott *Anna-bál* az idén Anna napját megelőző szombaton, vagyis f. hó 23-án lesz megtartva. A bál sikere érdekében már most erősen folynak az előkészületek és ennél fogva bizton hihető, hogy az ideai táncmulatság sem marad látogatottság tekintetében a megelőzők mögött.

IRODALOM.

A „Magyar Közélet”, mely Dr. Halmai Elemér kitűnő szerkesztésében köztudomás szerint báró Bánffy Dezső nemzeti magyar politikájának organuma, legújabb száma teli van aktuális, érdekes és értékes közleményekkel a politika, társadalom, közgazdaság, tudomány, szépirodalom és kritika köréből. Önnálló felfogás, művészi stíl, gazdag tárgyismeret és közvetlen jóléretsültség jellemzik e lap magas nivóju tartalmát. A tartalmas és erősen sovíniszta irányu szemle szerkesztősége Budapest, V., Kálmán-utca 10. szám alatt, kiadóhivatala pedig Budapest, VI., Váci-körut 61. szám alatt (Országos Központi Községi Nyomda Részvény-Társaság) van.

TANÜGY.

Uj tanítók. Kalocsán az érseki tanító képezdében most fejeződtek be a képesítő vizsgák. Következők nyertek tanítói oklevelet, köztük több bácskai fiú: Appl János, Bachert András, Berauer Tamás, Benhard Mihály, Bori János, Bundulá János, Eholich Antal, Fischer Antal, Frazon Ferenc, Fammer Ferenc, Hangody István, Horváth József, Konc János, Kovács Jenő, Kratancsik István, Lakkovits Dezső, Lehocky Béla, Manhalter András, Morber József, Ozsgyáni Géza, Patkó Ferenc, Patyi János, Pásztor Mihály, Perity Jenő, Polivka Ferenc, Reuscher István, Réd István, Lisitra Ferenc, Sipos Béla, Spitznagel Márton, Sterk Nándor, Szabó János, Tamás István, Tihanyi Ernő, Tumbász József és Vukman János. Összesen 36-an.

Elhalasztott iskolaszéki ülés. Előrelátható volt, hogy a mára hirdetett iskolaszéki ülésre a tagok legnagyobb része egyéb elfoglaltságuk folytán nem fognak megjelenni s Varga Károly elnök az ülést a tagok részvéltensége folytán egy hétre elnapolta. Ennél fogva a legközelebbi ülés f. hó 21-én d. u. 4 órakor fog megtartatni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Versek. Egy kettőt leközlünk, a többi rossz.

Dal. Jönni fog.

Janka. A kérdés olyan természetű, hogy itt sajnálatunkra nem válaszolhatunk.

Szatmár. Levél, még pedig hosszú levél megy.

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonatermék-kereskedő cég tudósítása.

— Julius 14. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	—	—
Buza máj. 1904	—	—
Buza okt.	912—914	905—06
Rozs apr.-re	—	—
Rozs májusra	—	—
Rozs okt.-re	674—676	673—74
Zab máj.-ra	—	—
Zab	—	—
Zab október	653—655	656—57
Teng. jul 1904.	548—550	585—86
Tengeri aug.	554—555	—
Teng. máj. 1905	586—587	554—55
Tengeri	—	—
Repce	—	—
repce aug.	10.45—10.50	—

REGÉNY CSARNOK.

A POGNEBINI HŐS.

Irta: Sienkiewicz Henrik.

11.

— Talán segíthetek rajta, ha keresztet vetek rá.

— Menj te bolond, a pogányon nem segít a kereszt.

Az állomás portása ezután a beszállásra csengetett, ami után kis idő múlva elindult a vonat. Este felé, amikor már minden elcsendesedett Bartek mindig őt látta maga előtt látta a török megfeketedett arcát, félt, remegett és folyton az járt az eszébe, hogy ő reá is ily szomorú vég következik.

A csataterén, mely Gravalotte mellett volt, Bartek csak arról győződött meg, hogy egyelőre kevés a tennivaló. Sokkal több a folytonos feszültségben való álláspont. Az volt a teendője, hogy a fegyverét a lábamellét tartsa és messze tekintsen szét a szőlőhegyen, a melyre csapatját elhelyezték.

A messzeségben már működtek az ágyuk, melyek megreszkedtek a levegőt. Amde lödögést is lehetett hallani sőt olyan tompán hangzó kardesörtetést is. Ott csatározás folyt, még pedig véres csatározás. A felvonuló csapatok mint apró felhők az égen, úgy látszottak a kéklő messziségben.

Hosszabb idő múlva Bartek serege körül különös mozgolódás történt. Újabb csapatok érkeztek, hogy a már ottlévők körül állást foglaljanak. A fegyverek készen álltak a lövésre, csak a jelszó kellett és a tüzelés megkezdődik.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: BALASSA SÁNDOR.

97/1904. tan. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város közönsége tulajdonát képező u. n. bugyi csárda mellett fekvő 1 lánca föld *f. évi július hó 24-én d. e. 10 órakor* a gazdasági ügyosztályban 900 korona kikiáltási árban, nyilvános szóbeli árverés útján a gazdasági ügyosztályban megtekinthető feltételek mellett örök áron el fog adatni.

Kelt Szabadkán, 1904. évi április 13-án.
A városi tanács.

9300/904. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a Zombori-uton, a kálvária előtti nyílt árok beboltozásának biztosítása céljából *f. évi július hó 24-én d. e. 10 órakor* a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében nyilvános szóbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Kikiáltási ár 1895 korona 60 fillér.

Ovadék 150 korona.

Közelebbi felvilágosítások a hivatalos órák alatt a gazdasági ügyosztályban nyerhetők.
Kelt Szabadkán, 1904. évi július 13-án.

A városi tanács.

8498/904. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a III. körű rendőrbiztosi lakás felépítése céljából *f. évi július hó 24-én d. e. 10 órakor* a gazdasági ügyosztályban nyilvános szóbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Kikiáltási ár 5402 korona 06 fillér.

Ovadék 540 korona 02 fillér.

A részletes tervek és a költségvetés a hivatalos órák alatt a gazdasági ügyosztályban megtekinthetők.

Kelt Szabadkán, 1904. évi július 13-án.

A városi tanács.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. - Apró hirdetések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,
Gabonát,

Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,
Üzleti helyiséget,
Nyaralót.

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

„Bácsmezei Napló“
kis hirdetési rovatát.Bácsmezei Napló
ára 2 fillér kapható:

Vig Zsigm. Sándor
könyv és papír kereskedésében főtér.

Heumann Mór
könyv és papír kereskedésében főtér.

Krécsi A. Nándor
könyv és papír kereskedésében Deák-utca

Erdélyi D. és Társa
dohány nagyüzete
Kosuth utca

Tenner B.
dohány-társaság és járó áru
üzletében Kosuth-utca.

Gerber Jakab
dohánytársaság és esztergályos
üzletében Kosuth-utca.

Splitzer és Klein
fűszer és csemege üzletében
Rudics-utca.

Meznerics József
fűszer és csemege üzletében
honvéd laktanya mellett

Beck Sándor
fűszer és liszt üzlete a
törvényszékkel szemben.

Nojések Géza
fűszer és csemege üzletében
Damjanich és Berce-
csényi utca sarkán.

Herczl József
fűszer és liszt üzlete
Petőfi-utca sarkán.

PALICSON
Menczel Mihály
fűszer és csemege üzletében

Kiadóhivatalunkoz inté-
zett levelek csakis bé-
lyeggel továbbíthatnak

Kis inas.
Egyedül csak az Ön tár-
saságát kívánom, de saj-
nos ha az idő nem en-
gedte Tegnap este 04
voltam de Önöket nem
találtam otthon. Szép a
türelem mert az rózsát
terem. Pá Segéd. 238

H.....
Hosszu hallgatásod nem
jelenhet más, mint, hogy
kívánod az utolsó áldo-
zato-, hogy szakítsunk.
Legyen tehát. Isten ve-
led örökre. 29

Vigkedélyű
28 éves urnő hozzáillő
igazi uri ember érdek-
nélküli ismeretségét ke-
resi sz rakozás céljából.
Levelek „Kis anya“ ci-
men a kiadóhivatalba
intézendő 240.

Elveszett
borítékba 1 drb 50 ko-
ronás, 1 drb 20 koronás
bankjegy. A megtaláló
szép jutalomba részesül,
ha lapunk kiadóhivatalá-
ban jelentkezik. 241

Eladó bicikli.
Egy Grég-r-téle, nagyon
erős uti gép felszerelés-
sel együtt 40 frtért azon-
nal e adó Cim a kiadó-
hivatalban. 242.

7 korona 90 fillér
egy finom metszett üveg-
készlet, mely 41 darabból
áll: 12 vizespohár, 12
boros-, 6 likőrös pohár,
1 vize-üveg, 1 boros-, 1
likőrösüve, 1 csemege
állvány, 1 csemegetál, 6
csemegetányér. Legfino-
mabb kivitelben 2 koro-
nával dr gább. Ládáért
60 fillér számítatik Va-
suti állomás me jelölendő
Böhm Budapest, VI
Hunyádi-tér 1. 243.

Megvételre
keresek készpénzfizetés
mellett, egy használt, de
jó karban levő 4-es csép-
lő garnitúrát Cim:
Nyiregyháza, Buza-utca
16 sz. 244.

Asszonyok-leányok
lapkihordáshoz kedvező
feltételek mellett felvé-
tetnek lapunk kiadóhiva-
talában. 246.

Kereskedelmit végzett
kisasszony irodai foglal-
kozást keres Cim a ki-
adóhivatalban 200.

Sporhert
jutányos áron eladó Cim
a kiadóhivatalban. 230.

Palicson
több butorozott lakás
kiadó, értesítést ad Sztip-
ics és társai cég Sza-
badkán 120

Rókusban
egy jó forgalmu sarok
kor sma ház eladó. Fel-
világosítás Drenkovits Já-
nos fűszer üzletében,
Kölcsei és Vata utca
sark. 199.

Makulatur
papiros nagy mennyiség-
ben eladó. 146

Shakespeare
sz nművei 6 kötetben ju-
tányos áron eladó. Cim
a kiadóhivatalban. 188.

Izletes
e édkosztot nyerhet 2-3
intelligens uri ember egy
jobb családnál. Cim a
kiadóhivatalban. 174.

Gázcsövek
jó állapotban, jutányosan
eladók Cim a kiadóhivatalban.
142

Tanuló leányok
felvételnek egy helybeli
nagy gyárba Cim a ki-
adóhivatalban. 237

Uraságokról
evetett, jó állapotban
levő ruhákat jutányosan
eladók Cim a kiadó-
hivatalban. 130.

Magyar remekírók
teljes sorozata, kedvező
fizetési feltételek mellett
azonnal eladó. Cim a
kiadóhivatalban. 187.

Egy szép lakóház

7 szobás uri lakással

és hozzávaló mellékkeliségekkel

Kiadó esetleg örök áron eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

A „Kávé Király“-hoz.

Aki nagyon jó zamatu s illatu kávé ked-
vel, az csakis „Király-kávé“ vegyen, mely
a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy
még eddig nem létezett módszer szerint van
pörköelve Hosszas kísérletezés után sikerült
ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki
egyszer megízleli, soha más kávé nem fog
használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb
cikk, melyből a finom zamat s illat szonnal
elillan, valamint minden izt s szagot fel-
vesz, miért is ezen kiváló kávé lemezdo-
bozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely
postaállomásra bérmentve, utánvétellel a kö-
vetkező árban:

1 kgres doboz	4 kor. 80 fill.
2 " " "	9 " " "
4 " " "	17 " " 20 "

Ezen különleges pörkölt kávé kivül
ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte
bérmentve, utánvétellel bármely postaállo-
másra:

1 postacsomag 5 kgr. legfin. Cuba	kor. 13.50
1 " " " 5 " " Ceylon	" 12.—
1 " " " 5 " " Jamaica	" 11.20

BIRÓ ÉS TÁRSA

a „Kávé király“-hoz.

BUDAPEST, VI. ker., Teréz-körut 2/b.

A „Kávé Király“-hoz.

Fényirda

a kiskápolna mellett

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget
értesíteni, hogy a Deák-utca 64. számú ház-
ban (Vermes ház) a kis kápolna mellett levő

fényirdát

átvettem és ott a fényképészet minden ágába
vágó munkát a legjobb és legszebb művészi
kivitelbe elvállalok, ugymint:

A rendes fényképezés **visit, cabinet, makkart, boudoir** fényes és matt (platin) papirosra. **Csoportokat, lakodalmi felvételeket, tájképeket, épületeket** kívül és belül, kis képek után **életnagyságu képeket** platin és bronz papirosra. **Deák és katona csoportokat, alkalmi albumokat, tableauxkat, lovas felvételeket,** kívánatra a háznál is eszközök felvételt a legolcsóbb árban.

Hogy a nagyérdemű közönség képeim
jóságáról meggyőződést szerezhessen, próba
felvételeket és képeket bármily nagyságban
díjmentessen
készítek.

Midőn a nagyérdemű közönséget fényírdám
látogatására felhívom, biztosítom a legszakma-
szerűbb kiszolgálásról. Teljes tisztelettel

Nagy Ferencz

fényképész.